SỐ 884 NĂM THỨ MƯỜI MỖI SỐ 4 XU 丙子年 二月廿四日 NGÀY ỨT BA 17 MARS 1936

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1663

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	6$00	8$00
Sáu tháng	2.80	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai càng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

敲 La Voix du Peuple 民

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BẢO-QUẢN
số 123, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN HUE

Người với phép phải cùng đi với nhau.

MỘT CUỘC THAY ĐỔI LỚN

Theo tin các báo đã đăng, thì trong năm 1936 nầy sẽ có cuộc thay đổi lớn:

1) Trong các vị Thủ hiến ở các xứ Đông-dương như ông Pagès Thống-đốc Nam-kỳ, ông Graffeuil Khâm-sứ Trung-kỳ cùng một ít ngài đến kỳ về Pháp nghỉ, nên có quan khác thay vào những ghế quan trọng ấy. (Có tin quan Thống-sứ Bắc-kỳ Tholance cũng về Pháp nghỉ).

2) Riêng về xứ Trung-kỳ, các cụ Thượng-thơ Nam-triều thăng bổ vào ngày 2 Mai 1933, theo tờ Dụ đức Bảo-đại đã tuyên-bố trong khoảng cải-cách, thì các cụ Thượng đến tháng 5 năm nay là mãn nhiệm kỳ 3 năm, sẽ có cuộc thay đổi.

Vì sự thay đổi, mà phần đông cho là việc lớn lao quan hệ, nên một vài tờ báo đã suy trắc người nầy thay người kia, bàn nói xôn xao.

Về việc thứ nhứt, mấy cái ghế Thủ-hiến đại-biểu cho nước Pháp, thì quyền lựa chọn thay đổi do Bộ Thuộc-địa bên Pháp-đình. Thần xanh thần vàng, thay đổi nhau theo phương châm đã định, dân chúng ta xem như chuyện trên trời, không dám bàn đến; mà có bàn, cũng như cóc kêu, không biết có thấu đến tai trời không. Chúng ta chỉ biết vị thần nào trời cho đáng xuống xứ nầy, mà mưa thuận gió hòa, đường sống của dân ta được yêm điềm tấn phát, thì dân chúng ta đội ơn; trái lại, vị thần nào đáng mà hạn to lụt lớn, gió bão sấm sét, sanh kế dân ta bị hư hại tiêu điều, thì dân ta căm hờn, dầu là để lòng mà không dám nói ra, thế thôi.

Đến đều thứ hai, về các cụ Thượng Nam-triều thì gần dân ta hơn, vì Trung-kỳ theo hình thức chánh thể truyền-thống lâu nay, khác với trong Nam ngoài Bắc.

Theo hiện tình sau cuộc cải-cách, thì đức Bảo-đại là bậc tôn vô-thượng, gần như vị Đế-vương «vô trách nhiệm» ở xứ văn minh Anh, Nhật, mà quan Khâm-sứ đứng đầu hội-đồng Thượng-thơ, tức là quan Khâm-sứ làm chủ cơ-quan hành-chánh xứ Trung-kỳ, còn các cụ Thượng thì chia từng bộ-phận làm việc dưới quyền quan Khâm-sứ. (Trước cuộc cải-cách có hội-đồng Cơ-mật là cơ-quan tối cao về bộ-phận hành chánh xứ Trung-kỳ, do vị Thủ-tướng Nam-triều làm chủ, nay đổi ra Hội-đồng Thượng-thơ do quan Khâm làm chủ).

Gần đây thấy một vài tờ báo có phê bình công việc các cụ trong vài năm đã qua, mạt sát cụ nầy, tán dương cụ nọ; mà theo lời người ta nói, thì không khí «đảng phái» ở xứ văn minh đã tiêm-nhiễm đến quan-trường ta, nên người thì vận-động cho được ngồi thêm kỳ hạn khác, người thì vận-động vào thay những ghế đặc biệt ấy....

Trong khoảng dư-luận lao nhao, có nhiều người hỏi thăm ý-kiến Tiếng-dân, mà Tiếng-dân chả có ý-kiến gì đáng nói là vì cớ nầy, xin thưa thực cho công chúng cùng rõ:

Tiếng-dân từ ra đời đến nay đối với quan trường chỉ nói về việc làm mà không nói về cá nhân, chỉ nói chỗ đại thể mà không nói chỗ tiểu tiết. Ở trong một xứ, giáo dục không hoàn toàn, nhân dân không đủ quyền giám đốc nhà hành chánh mà quyền hạn cũng hẹp hòi. Nói riêng về cá nhân, vẫn có hay dở hơn thua chớ chẳng không, song nói về toàn thể thì vẫn là đứng về địa vị «bị động». Vả lại, những tấn kịch riêng cụ nầy thay cụ khác, từ triều Thành-Thái lại đây thường có thay đổi luôn, mà về cơ quan chung vẫn y nguyên, thì một vài bộ đổi người, cũng chả thấy gì là quan hệ.

Đó là nói việc đã qua, lúc Nam-triều còn chủ tọa Cơ mật. Huống chi ngày nay các bộ đã có quan Cố vấn, mà Hội đồng Thượng thơ do quan Khâm làm chủ, thì công cuộc mà các cụ thi hành, chủ trương toàn tại tòa Khâm; hay dở thế nào, phần đông đều chú trọng vào quan Khâm sứ. Nói cho rõ hơn là việc gì các cụ muốn làm mà quan Khâm không chuẩn hứa, tất nhiên phải đình; mà việc gì quan Khâm đã quyết ý thi hành, thì các cụ phải thừa hành ngay. Không chỉ công việc mà thôi, chính cái người ngồi trên các ghế đặc biệt đó, quan Thủ hiến bảo hộ cũng đủ quyền thay đổi, thì ở trong bộ phận ấy mà việc hay, chuyện dở, kẻ giỏi, người ươn, không phải là trách nhiệm tại vị Thủ hiến đại diện cho Pháp đình ở đây sao? vì Đức Bảo Đại đã nầy quyền cho nhà Đại diện đứng đầu cơ quan hành chánh kia.

Nói đại thể thì vậy, nhưng nói cho tách hoạch hơn nữa, thì trong xứ đã có cơ quan dân cử là viện Dân biểu, dầu Dân viện chưa có quyền hạn rộng như xứ văn minh, mặc dầu; song đối với các bộ phận trong cơ quan hành chánh mà tỏ lòng tin nhiệm cùng không tin nhiệm, thì quyền ấy vẫn có, có lẽ nào đối với việc thay đổi quan hệ nầy mà mấy ông Dân biểu lại làm thinh sao?

Thô thiển mấy lời, gọi là bùn chút ý kiến với dư luận trong xứ, chớ Tiếng dân không có ý gì khác, vì đã lâu nay Tiếng dân vẫn nhận thấy chánh quyền ở xứ nầy, chỉ do nhà Đại biểu Pháp đình, chớ không thấy thực tế như hòa ước 1884 mà nhiều người đã tưởng.

Tiếng-Dân

Tình hình Âu-châu sau khi Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno

Hiệp ước Locarno

Sau khi hòa ước Versailles đã kết liễu trận Âu-châu đại chiến (1914-1918), các nước địch vẫn còn gầm ghè nhau. Pháp sợ rằng một ngày kia Đức sẽ nổi lên trả thù, nên tìm hết các phương pháp để bớt thế lực của Đức.

Đầu năm 1923, Thủ tướng Poincaré, lấy cớ rằng Đức không chịu bồi thường đúng kỳ hạn, bèn sai lệnh cho 45.000 quân Pháp và Sénégalais vượt qua sông Ruhr, ấn ngữ hạ Ruhr. Toy trong tạm thời, mạt được Đức, nhưng sau dân Đức lấy thế làm căm hờn thấm thía. Chính lúc ấy, đảng Hitler, vẫn đang bị giam trong ngục tối vì tội âm mưu, viết cuốn Meinkampf công kích Pháp và cổ võ quốc dân. Cuốn Meinkampf ngày nay đã thành quyển «kinh» của dân Nhật-nhĩ-man.

Việc ấn ngữ hạ Ruhr làm cho liệt cường hơi không bằng lòng, cho Pháp là quá thẳng tay. Tình thế ở Âu châu ngày càng hồi hộp. Các chính trị gia lấy làm quan tâm, ngày đêm nghĩ phương pháp có thể giữ yên nền hòa bình lâu dài. Vì đó mới có bản hiệp ước Locarno.

Người thả xướng ra bản hiệp ước đó là ông d'Abernon, đại sứ Anh ở Berlin, kinh đô Đức. Nhưng người tạo thành là ông Aristide Briand, hồi ấy giữ chức ngoại giao tổng trưởng Pháp. Ông Aristide Briand ôm cái hy vọng liên Âu, nghĩa là làm cho các nước Âu châu bỏ tư hiềm, cộng tác với nhau để giữ vững nền hòa bình. Bởi thế, đối với Đức, ông đã tỏ ý nhân nhượng, mong Đức vì cảm tình ấy, không nghĩ đến sự cừu hận nữa. Nhưng việc xảy ra sau nầy tỏ cho người ta hay rằng ý hướng của người «cha bản hiệp ước Locarno» chỉ là giấc mộng, và khiến cho hữu đảng Pháp nổi lên công kích ông rất dữ.

Sau 10 ngày thương nghị ở Locarno, một tỉnh nhỏ ở Thụy sĩ, bản hiệp ước «bài trừ chiến tranh» ra đời ngày 16 tháng 10 năm 1925. Các nước ký trong hiệp ước là: Pháp, Anh, Ý, Đức, Bỉ, Ba lan và Tiệp-khắc. Đều nên chú ý rằng Đức ký bản hiệp ước Locarno là được tự do định liệu, chứ không phải vào trường hợp gươm kề cổ như lúc ký hòa ước Versailles.

Đoạn trên của hiệp ước Locarno bổ chính vào hòa ước Versailles. Nhưng chỗ đáng cho ta chú ý là đoạn dưới. Đoạn nầy chia làm 2 phần:

1°) Một bản hiệp ước giữa các nước Đức, Bỉ, Pháp, Anh và Ý, gọi là pacte rhénan, nghĩa là định về vấn đề miền Rhénanie của Đức ở theo dọc sông Rhin, tiếp giáp với Pháp.

2°) Những bản đoan kết Đức-Bỉ, Đức-Pháp, Đức-Ba, Đức Tiệp phải nhờ một bàn trọng tài quốc tế khu xử các vấn đề khó giải quyết sau nầy.

Bản hiệp ước về miền Rhénanie có những khoản sau nầy:

1) Đức phải công nhận cương giới của Pháp là theo dọc sông Rhin như hòa ước Versailles đã định, nghĩa là không được đòi lại quận Alsace và Lorraine Pháp mới lấy lại được;

(Xem tiếp trang 2 cột 3)

CHUYỆN ĐỜI

Cái lý của người mạnh

Cái lý của người mạnh, tức là cái lý «không cần phải có lý», cái lý bịa tai, đá đít, cái lý rơi cả đuôi với đầu ba-toong. Ấy thế mà cái lý ấy khi nào cũng hơn cả, theo như lời nhà ngụ-ngôn La Fontaine đã nói (La raison du plus fort est toujours la meilleure).

Cho dẫn chứng cái thuyết ấy, La Fontaine liền sinh kể chuyện con chiên với muông sói:

Một con chiên dẫn nống nước lại một cái suối nước trong. Một con muông sói bụng đói đi tìm mồi đến gặp Muông sói nói:

— Sao giặc cả gan làm đến phá đục chỗ nước uống của ta? Mầy sẽ bị phạt cho đáng tội.

Chiên thưa lại:

— Bẩm ngài, đừng nổi giận và xin ngài xét lại chỗ con nống đây là ở dưới suối nước của ngài đến hai chục bước, vậy nên không làm sao mà con có thể làm đục nước của ngài.

— Mầy làm đục, và ta biết năm ngoái mầy có nói xấu cho ta.

— Thưa ngài, con nói xấu ngài sao được! lúc đó con chưa đẻ. Hiện nay con còn bú sữa mẹ con mà.

— Nếu không phải mầy thì anh mầy!

— Bẩm, con không có anh.

— Thì là một người trong họ mầy, vì cả lũ bay nào người chăn chiên và chó vẫn không đang ta nào.

Nói xong, muông sói kéo chiên vào rừng rồi ăn thịt.

Đó, con muông sói thấy thịt chiên mềm mại, thêm, muốn xơi, lại đặt chuyện tầm bậy mà bắt lỗi, thế mà cũng được đi, vì con chiên kia dẫu có vô tội, mà biết kêu ca ở đâu bây giờ!

Cái chuyện kia, tuy là một chuyện bày đặt giữa hai con thú trong rừng, thế mà người coi đến không khỏi tức. Huống chi nơi chính giữa đám người với nhau, lại chính nơi đô hội mà lại cũng xảy ra những câu chuyện kia sao. Tôi muốn nói cái câu chuyện tên linh tập đánh một người bữa lễ Nam-giao, ở đường Jules Ferry, mà số báo trước đã đăng ở trương nhì. Bữa ấy ngự giá còn cách những một cây số mà người linh tập gác đường ý bận cái áo của nhà nước, nhà người tử tế đánh tên nhầu, lại đánh cả một người khác đến trọng thương, vì người nầy ra miệng...

Cái lý mạnh tức là cái lý của ngài linh tập, ngài là người gác đường, ngài muốn đánh ai thì đánh, đánh mà làm thinh thì còn khá, bằng có ai hỏi lại tại sao đánh, thì ngài đánh thêm, chớ không cần phải tìm cớ, đã đánh còn công tay giải về bót, rồi không khéo về bót ngài tập-bê rằng người kia cường ngạnh nầy khác, thì ít ra cũng mấy tháng tù.

Chuyện nầy chắc là nhà chuyên trách không bỏ qua mà sẽ điều tra cho rõ trừng phạt sự đánh tàn nhẫn của người lạm dụng. Đó là phận sự của quan trên.

Vẫn biết làm người linh phải vâng lịnh trên làm hết phận sự. Cái lịnh cấm đường đã truyền bố và định giờ nào ngày nào, một là có gặt cho công chúng biết, hai nữa người linh gác phải bảo người ta trước đã, thế mà như có ai phạm thì dẫn về bót phạt, chớ việc gì lại đánh người ta một cách tàn nhẫn như đánh kẻ trộm cướp.

Có người nói: tại người bị đánh đó là người da vàng.

— Nhưng người đánh không phải là da vàng sao?

— Cũng da vàng nhưng khác nhau vì bộ áo...

Lazulây

Kỳ nầy vì nhiều bài, nên tạm gác tiểu thuyết «HƯ KHÔNG» một kỳ.

THƠ-TÍN

Cùng ô. T. Ph. Đ. phủ Hà trung Thanhhóa

Được bài «có ân ẩn trộm» mà không nói rõ ân ấy ngày tháng nào và thơ cũng không đề ngày, nên không đăng được.

Ô. Trúc Lâm Vinh

Được bài ông trả lời cho một bài đã đăng ở tờ báo khác. Vậy ông gởi ngay cho báo ấy là phải lẽ hơn. T. D.

LỄ NAM-GIAO VỚI HỌC THUYẾT HÁN-NHO VÀ TỐNG-NHO

(Tiếp theo)

Những lời giải của Trịnh không thể thực hành và lời kêu oan của kỳ lân.

Theo lời chú sớ của họ Trịnh: «Mão miện ngôi thiên tử đáng đến 288 miếng ngọc», thì đầu nào mà chịu nổi sức nặng đó? «Mùa hạ tế thần địa kỳ cũng bận áo cầu», nắng mùa hạ như lửa đốt mà bận áo cầu vào thì ngột dữ xét thở. «Mỗi ngày chỉ ăn một bữa» thì bụng thiên tử đến đói ngất...

Trên là những lời giải truyền ngoa, đời sau lập mà không xét.

Một ngày, thượng đế đương ngồi trong cung Tử vy, bỗng có một con thú ở trên mây bay xuống, vảy rồng, đuôi trâu, gáy ngựa, vào trước cung tâu rằng:

«Tâu Thượng đế, tôi là kỳ lân, không ăn loài trùng sống, không đạp cây cỏ sống, loài người đã ban cho cái tiếng «nhân thú» (con thú có nhân), đời nào có thánh nhân tôi mới xuất hiện dưới trần. Không ngờ có bọn ngụy vọng là Trịnh Huyền tạo lời chú giải về lễ tế giao, nói rằng:

«Lễ giao tế trời, lột da kỳ lân để bịt trống mới tấu nhạc được».

Nếu theo lời giải ấy, mỗi lần thiên tử tế Nam giao, giết chết một con kỳ lân để lấy da bịt trống, kỳ lân có tội gì mà mang họa ác nghiệt ấy? Lão Trịnh-Huyền kia, dùng lối nghị luận ấy chỉ dọa nạt quần giặc Hoàng cân, bọn giặc ấy ngu nên thấy Trịnh đều sắp mình xuống hàng nhục; nếu gặp kỳ lân tới, tôi nhổ vào mặt cho lão chừa lối nói ngoa ấy...»

Kỳ lân nói chưa dứt lời thì trên không có mấy bà vương hậu, vương phi cùng lớp phụ nữ bay xuống vào trước cung quý tân về nhiều đều chú kinh của họ Trịnh, xuyên tạc phụ hội, nói đều tham dâm, làm nhục đến phẩm cách của nữ giới, (chỉ Trịnh giải kinh sai nghĩa).

Kỳ lân đứng bên vùng cười ồ.

Thượng đế hỏi:

«Cười gì?»

Kỳ lân tâu:

«Tôi ở trong vườn vua Văn vương nhà Châu, cùng các cậu công tử của vua cùng chơi, thấy cung nữ của Văn vương, tuy không biết định số, song cũng trên dưới 50 người, có đâu đến 9 tần, 72 thế phụ, 81 ngự thế như lời Trịnh mồ đã giải. Vua Văn vương lo việc dân trời xế không rời rảnh mà ăn bữa trưa, có lưa công phu đâu mà 15 đêm ngự đến trên một trăm bà vợ kia?»

Đó là lời Hán nho Đại-Thánh, một tên lại bị lạm tang, tạo ra kinh điển cung vy để nịnh hót vị vua dâm dục, mà thầy trò Trịnh Huyền, theo mà phụ hội vào, gây mối tệ cho đời sau, như đời Tùy, đời Đường cung nữ đến 6, 7 ngàn người, cái tội gây đầu ấy không tha thứ được».

Thượng đế nghe Kỳ lân tâu có ý ăn năn:

«Thế ra trẫm dùng người sai phải»

Bèn cho vời thánh Thương Hiến vào mà bảo rằng:

— Nhà ngươi sáng tạo văn tự, có công ở muôn đời, Châu công Khổng tử, bậc đại thánh ấy đều học trò của nhà ngươi, không ngờ đến đời sau, bị bọn tục nho làm ra lưu tệ đến thế. Nay nên tìm cách gì mà cứu vớt mối tệ ấy?

— Tâu, anh em tôi 3 người đều sáng chế ra văn tự: chữ tôi chế ra là chữ từ trên đi xuống dưới, em tôi là Khư-Lư và Trớ-Tụng thì sáng ra lối chữ khác, hoặc đi bên tả sang bên hữu, hoặc đi bên hữu sang bên tả, hoặc đi cả bên tả và bên hữu. Chữ tả hữu hành truyền sang phương đông phương tây, còn chữ hạ hành truyền ở Trung hoa, nay nho giáo Trung hoa rắc rối như thế, xin thượng đế cho triệu người «minh tâm kiến tánh» bên phương tây, người học Phật mà chưa thành kỳ sang bên nầy, quét cả bọn tục nho kia đi là trừ được cái tệ trên.

— Triệu Phật là phải, sao nhà ngươi lại bảo xin triệu cái người học phật chưa thành là vì lẽ gì?

— Tâu, Phật theo giáo hư vô, không có cha con vợ chồng, nếu vời sang Trung hoa, phần đông không tin phục. Duy chọn người nào lúc nhỏ đã tụng kinh nghiên cứu Phật học một lúc, lớn lên trở về với nho giáo, người ấy phần đông mới tin phục, như thầy nọ ông kia trong đám Tống nho thì càng tốt.

(Còn nữa) **Đặc thơ nhân**

Nước Ý tưởng lệ sinh dục

Khắp cả hoàn cầu đương lo cái nạn «người thừa» thì ở nước Ý, dưới tay độc tài Mussolini tưởng lệ sinh dục một cách rất hăng hái.

Chánh phủ đã quyết định một cách tưởng lệ sinh dục rất mới:

Phàm bao nhiêu người công chức «làm việc công sở» đẻ đứa con đầu, được thưởng 400 lý-nhi (tiền bạc Ý), đứa thứ 2 được 600, đứa thứ 3 được 1000, cứ thế mà tăng lên cho đến 1500, 2500, 3000 hễ công chức nào được 6 người con thì miễn cả các thứ thuế.

VAN-VAN

Cùng bạn thanh niên

Bóng thiều quang vẳng đông tỏ rạng,
Chim trên ngành gọi bạn lao xao.
Đoái xem phong cảnh một màu,
Nầy mai trổ nhụy, nọ đào đơm bông.
Chúa xuân vẻ non sông hoa gấm,
Cảnh tốt tươi đâm thắm giường bao!
Tiết xuân sánh với hạng nào?
Thanh niên ta hãy tự hào lấy ta.
Phận hồ thỉ đường xa gánh nặng,
Thân làm trai ai khẳng thua ai.
Quản bao đường thế chông gai,
Một phần trách nhiệm chen vai với đời.
Kìa Âu-Mỹ đua bơi múa nhảy,
Bọn thiếu niên hăng hái thế nào.
Cũng huyết khí cũng tâm bào,
Đầu xanh tuổi trẻ, lẽ nào ngồi yên.
Phải lo học tập rèn tánh cách,
Lấy Âu-tây làm sách làm thầy.
Một nghề học lấy trong tay,
Lập thân là trước, giúp bầy là sau.
Kìa ngày tháng đi mau như chớp,
Nếu chần chờ quá lớp tuổi xanh.
Xuân kia là thứ quả tình.
Không đâu nó đã bỏ mình đi xa.
Qui thay cái tuổi thiếu hoa!

Đ. Tr.

https://tieulun.hopto.org

VIỆC TRONG NƯỚC

Bài San đã được ân xá

HUẾ. — Bài San nhà ở Đập đá, nguyên học trường Pháp việt ở Huế, cũng án bị bắt năm 1930 6 năm đày đi Kontum, San vụ biểu tình tại nhà ga Kontum năm 1932, bị thương vào sách rất nặng phải điều trị mấy lâu mới khỏi thì liền bị tăng án lên 16 năm. Đã ở Kontum hồi San lại bị đày sang Banmê thuột cho đến nay. Đã mấy lần được giảm án. Đến lần cuối cùng vừa rồi được ân xá. Hôm 6 Mars vừa một người linh khố xanh đã giẫn Bài San ra tòa Sứ Thừa thiên để giao hương lý thân nhân nhận hồi quản thúc.

Súc vật bị giết trong kỳ hội chợ

Ngày thường tại lò mổ (Abattoir Huế số heo và bò bị giết trong ngoài chỉ vài chục con. Trong mấy ngày có hội chợ và lễ Nam giao vừa rồi, số heo bò bị bi sinh mỗi ngày có tới hàng trăm. Theo số trung bình, thì ở ngay lò mổ mỗi ngày có gần 50 con bò và gần 70 con heo. Tính tổng cộng trong kỳ hội chợ và Nam giao vừa rồi có ngót 500 con bò và 700 con heo tại lò mổ.

Xem con số ấy cũng đủ biết số người đi dự cuộc vui ở đất thần kinh nhiều hay ít.

P. V.

Đánh người đến chết

Ngày 13-3-36 ở chợ Kim long có xảy ra một cái án mạng rất thương tâm, đến đuôi như dưới.

Phan Tiếp ở làng Mộn tài (Phú vang) có đứa con trai tên là Phan Cận 17 tuổi, cho ở với Phan thị Bích, ở gần Kim long (Hương trà) (chồng mục ở khác nhà), ở được 2 tháng, nay bị đánh đến chết. Theo người chung quanh đó nói thì không biết vì cớ gì, đêm 12-3 tên Cận bị thị Bích đánh, (thị Bích khai trong khi huyện tên lấy khẩu cung, thì vì tên Cận bỏ trốn đi), trong khi đánh thị Bích đang say rượu, và khi tên Cận đã bị đánh nhừ tử, thì tên Sâm (con trai thị Bích) vừa đi đâu về, thấy thế cũng xông vào đánh thêm. Muốn cho tên Cận không vùng vẫy và la làng được, tên Sâm lấy giây mây trói tay chưn lại. lấy vỏng quấn vào mình tên Cận, và lấy khăn nhét vào miệng nó mà đánh. Tên Cận bị đánh chết ngất, nhưng tên Sâm lại tưởng nó giả đó, bèn lấy lửa đốt hai chân nó. Vừa bị đau, vừa bị nóng, tên Cận chết luôn! Sau khi tên Cận chết, tên Sâm toan trốn nhưng người ta bắt lại được. Trưa ngày 13 3 36 quan huyện Hương trà đã lên khám và lấy khẩu cung. tử thi có 4 vết thương nặng, ở tai, ở đít và ở cánh tay bị đánh, còn ở chưn thì bị lửa đốt trầy da, khám xong đã cho thân nhân nhận về chôn trong đêm ấy, và chế có cho 10$. Coi rõ quan trên xử sao?

T. N.

Em vợ đâm chết anh rể

THANH-HÓA. — Khoảng 4 giờ chiều ngày 1er Mars, nhà N. uyển gia Hải ở làng Tử quang, phủ Hoằng hóa, có hỷ hỷ. Ba người anh rể và hai anh em ruột ngồi uống rượu cùng một mâm. Khi ngà ngà say, anh rể là Lê sỹ Phương, và Nguyễn gia Hải có lời khích bác rồi cãi nhau. Tên Hải lên xuống nhà lấy con dao nhọn, đứng nấp ở ngoài cửa Đợi tên Phương ra liền đâm thẳng một lát vào hông, lôi ruột ra ngoài bằng năm tay. Phương chỉ la được một tiếng rồi ngã gục mê man, máu chảy lai láng. Tên Hải bỏ chạy trốn.

Người nhà đi trình phủ, sở tại, và nhà thương phái y sĩ Soạn về khám. Cho đem tên Phương lên nhà thương Thanh hóa.

Bịnh tên Phương rất nặng, sống sót tới ngày 3 Mars thì qua thế.

Khoảng 6 giờ chiều ngày hôm ấy, anh ruột tên Hải tìm được được hung thủ và giải nạp tại phủ Hoằng hóa.

P. V.

Tình cảnh khốn nạn của dân làng Xuân viên

HÀ-TĨNH. — Làng Xuân viên, tổng Xuân viên, huyện nghi xuân, bị nạn đói rét, hạn lụt mất mùa luôn luôn. Công tiền công tác của làng là mấu mủ của dân, mà dân đói có được hưởng phần ích lợi nào vào đó đâu! Trong làng có quan viên, ai có con 15 tuổi trở lên, nhà khá, buộc phải mua chức «hương mục», mỗi năm rút số tiền ấy được một số nhiều, còn tên sương gặt lấy quá nặng nề. Bao nhiêu tiền công làm công (riêng làm sương tàu một năm có đến 2°00 bạc) đều đem ra tu bổ đền chùa, cầu cúng. Như tháng ba năm ngoái làm đến Cao các tốn gần 1000 quan, tháng sáu cầu đảo đến bốn năm ngày, tốn của dân tới 200 quan, còn những lễ vật tổng sáo, đuổi chuột thì không kể hết. Còn năm nay, giữa lúc đói khát này, làng đang làm đình, tiền chi phí nghe đến 600 quan. Mỗi lần làm đền, chùa, đình miếu như vậy, có phải chỉ tiền làm công mà thôi đâu, còn bắt dân phải cung tiền vào nữa kia! Ngoài thì rao là ai sẽ «thành tâm», mà thật ra là ép buộc; lại còn bắt dân gánh cát làm đình cách gánh gạch làm chùa nhân dân ta thán, mà đến mùa thuế, đều dân nghèo không ruộng đất cũng nạp nhiều ít mới khỏi bị hành hạ. Tội cho dân quá nhỉ!

Đ. D.

(Xem qua trang 3 cột 1)

Lễ khánh thành nhà Musée Chàm ở Tourane

Ngày 11-3-36 vừa rồi, trường Bác cổ Viễn đông làm lễ khánh thành nhà Musée Chàm ở Tourane, có đức Bảo-Đại, Nam-phương Hoàng-hậu, quan Toàn quyền Robin, quan Khâm sứ Graffeuil vào dự lễ, các quan Tây Nam và nhân vật các giới Tây Nam tới dự khá đông. Ông chủ trường Bác cổ đọc bài diễn văn, quan Toàn quyền đọc bài đáp từ; đoạn, đi xem đồ chưng trong các phòng.

Sở Musée này, trước kia đã phác bọa, nghĩa là lâu nay có tìm được bao nhiêu đồ cổ di tích của người Chiêm-thành đem vào đặt trong vạc vườn ấy, nhưng đồ còn ít. Gần đây tìm thêm được nhiều, trường Bác cổ Viễn đông mới làm một sở nhà lớn rất quang lẫng, để chứa đồ cổ ấy, nhứt là đồ điêu khắc bằng đá, sắp đặt có thứ tự, mỗi cái có đeo một tấm thẻ nhỏ nhỏ, ghi rõ tìm được ở nơi nào và cách điêu khắc về thế kỷ nào, như cái nầy ở Trà kiệu, Đồng dương Quảng nam, cái kia ở Bình định v. v. Trong đồ khắc đá ấy có nhiều cái to lớn, điêu khắc rất khéo, phần nhiều là tượng người, tượng con thú, cũng cái bàn lớn có từng tầng bằng một hòn đá to, bốn mặt đều có chạm khắc rất công phu.

Ở đời cơ khí chưa phát đạt, chỉ dùng thủ công mà có thứ điêu khắc vĩ đại lưu dấu tích một dân tộc trên lịch sử. Dân Chiêm thành trước cũng cừ lắm, chớ có bàn đâu.

Năm trên ký giả có vào xem Musée này, chỉ thấy một ít tượng người cùng tượng voi ngựa, để rời rạc trong đám rừng cây, sinh mối cảm xúc, có vịnh một bài thơ, nhân tiện nhắc lại cho độc giả nghe chơi:

Tượng kia ai chạm tháp ai xây?
Núi biển mênh mông một cỏi nầy.
Vận đất tuần hoàn quanh quít đó,
Tuồng trời thua được gớm ghê thay!
Non sông, người đã hai hàng lệ,
Công nghiệp vua Hoàn mấy cụm cây.
Dấu cũ sờ sờ gương trước mắt,
Kia ai giấc ngủ vẫn còn say.

P. V.

Tình hình Âu-châu sau khi Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno

(Tiếp theo trang nhứt)

2°) Các nước có chân trong hội nghị Locarno bảo đảm cho cương giới ở sông Rhin giữa ba nước Pháp, Đức và Bỉ khỏi di dịch và khỏi bị xâm phạm;

Công nhận phi chiến khu lập ra ở hữu ngạn sông Rhin (về địa phận Đức) theo khoản 42 và 43 của hòa ước Versailles; phi chiến khu nầy tức là một khoảnh đất cắt rộng 50 cây số chạy theo dọc sông Rhin, trong đó không ai được mang quân đến đóng. Khu ấy tức là một miếng lót cho quân lực Pháp, Đức và Bỉ khỏi bị cọ sát nhau. Về cương giới ở sông Rhin, và các khoản khác, Đức hằng lòng ký nhận; ngoài ra Ý và Anh đều tuyên bố biểu đồng và đảm bảo chắc chắn.

3°) Pháp, Đức và Bỉ tính nguyện không đánh nhau, và không dùng phương pháp chiến tranh trong trường hợp nào, chỉ trừ ra khi một nước ở vào trường hợp bị bó buộc phải tự vệ (légitime défense).

4°) Các vấn đề khất khe xảy ra giữa những nước đó phải mang ra xét lại tòa án quốc tế ở Génève, hay ban hòa giải của hội Quốc liên.

Nói tóm lại là hiệp ước Locarno đặt chiến tranh ra ngoài pháp luật, và dùng phương pháp hòa giải để kết liễu các cuộc xung đột xảy ra ở Âu châu. Hiệp ước bắt đầu thi hành từ ngày 14 tháng 9 năm 1926.

(D. F.)

Thủ tướng Albert Sarraut đọc diễn văn, trước máy vô tuyến điện

Paris 5-3. — Thủ tướng Albert Sarraut đã đọc diễn văn trước máy vô tuyến điện truyền thanh hô hào quốc dân Pháp phải kết mối đồng tâm. Thủ tướng nói:

«Chính phủ nhất định không chịu nhượng bộ trước lời đe dọa. Linh Đức khinh miệt hết cả các điều đã cam đoan kéo tới đóng ở bờ sông Rhin, như thế ta không thể thương thuyết với họ được» Ông Sarraut nói thêm rằng chính phủ Pháp không thể điều đình được với Đức về bản đề nghị mới của ông Hitler, vì Đức đã treo gương xán tự tiện phá bỏ hai hiệp ước. Thế thì hiệp ước sau nầy còn có giá trị gì, còn đáng tin sao được? Lại việc tới chiếm phi chiến khu một cách quá bạo, hình như bắt chợt Pháp phải chịu việc đã xong rồi. Ông Sarraut nói: «Không còn mong gì tới sự hòa bình ở Âu châu, tới sự liên lạc quốc tế nữa, nếu chánh sách kia sử thi hành».

«Sau khi đã cẩn thận xét cục diện ngày nay, tôi thấy một chính phủ Pháp tuyên bố rằng: người ta phải giữ lại những sự đảm bảo trong hiệp ước Locarno cho Pháp và Bỉ. Chúng ta không muốn cho thành Strasbourg lại một phen bị tàn phá dưới những viên đạn trái phá của Đức.. Lý của chúng ta phải và mạnh. Chúng ta nhứt định theo lý ấy, tức là chúng ta giữ nền hòa bình Âu-châu. Chắc hẳn thảy quốc dân Pháp sẽ gác những sự cải sợ vô ích ra ngoài mà đồng lòng hộ vệ cho chính phủ theo chính sách đó. Chính phủ Đức tưởng chọn được nhịp tốt đánh miếng độc, không phải là cái dịp nghị viện ưng chuẩn bản hiệp ước Nga Pháp mà chính là cái dịp sắp tới ngày bầu cử nghị viện. Chính phủ Đức hy vọng rằng những cuộc rối rối về chính trị trong nước ta gây ra những cuộc biến, và nhân thế hành động. Những cuộc xung đột ở trong làm cho quốc gia điên đảo, đó là cái cơ chính của sự hành động bất thình lình của Đức.

«Nhưng người Đức quên rằng trong sử ta, hễ lúc nào nước nhà gặp hiểm, những sự xung đột tức thì tiêu tán, và các đảng, các phái thảy đều đồng tâm hiệp lực để giữ yên bờ cõi, giữ nền độc lập của ta. Người Đức đừng tưởng rằng có một vài người Pháp cho sự hành động của mình có đôi phần phải lẽ. Dầu cục diện có thay đổi thế nào, dân tộc Pháp sẽ tỏ cho hay rằng người ngoài chẳng thể hy vọng vì những sự chia rẽ ở bên trong, mà tìm cách làm nhục ta».

Genève, 9 Mars. — Trong bài diễn văn vô tuyến điện chiều qua, ông Sarraut còn nói: «Quốc dân Pháp đang nghe lời nói của thủ tướng, và dư luận quốc tế chắc cũng nghe thấy tiếng vang, bây giờ đang cần phải có một lời thật thà, yên tĩnh, trái với những câu quyết liệt vang động ở trên diễn đài nghị viện Đức hôm qua.»

Ông Sarraut nhắc đi nhắc lại, tả cái tình hình tối nguy ngày nay. Ông hết sức phản đối cái sở Đức đã dùng để xé hiệp ước Locarno, để đóng binh ở bờ sông Rhin. Thủ tướng nhắc lại những điều mà Pháp đã chịu nhượng cho Đức. «Hiệp ước Locarno ký, khắp Âu-châu đều mừng rỡ và cho là buổi đầu một thời kỳ thân thiện Pháp-Đức. Nước Pháp chịu rút quân ấn ngữ ở miền Rhénanie (Đức) trước kỳ hết hạn, đó là một chứng sở Pháp muốn cho những khoản về binh phòng trong hòa ước Versailles bớt nghiêm nghị đối với Đức. Thế mà Đức cứ đánh trống lảng không chịu dự vào những công cuộc bảo hộ nền hòa bình chung».

Ông Sarraut nhắc lại những cuộc hội kiến vừa qua của đại sứ Pháp với chính phủ Đức, để hỏi Đức các điều kiện có thể nối lại giây liên lạc của hai nước, và nói tới bản thương điệp của Đức, thủ tướng bảo: «Tôi không xét bản đề nghị của Đức gửi tới, vì hai lẽ. Lẽ thứ nhất là trong khoảng một năm trời, Đức đã xé tan hai bản hiệp ước, thì những ta có thể tin những bản hiệp ước của mấy năm được vững bền hơn nữa: bản đề nghị ấy có nhiều khoản hình như bắt chợt ta phải chịu nhận sự đã xong rồi. Chính phủ Pháp nhất định không chịu thương thuyết trước một thái độ đe dọa».

Ông Sarraut kết luận là đã thương thuyết với hội cường có chữ ký trong hiệp ước để giữ nền hòa bình Âu châu, và đã kêu Đức tại hội Quốc liên.

... và tuyên bố trước Hạ-nghị-viện Pháp

Paris, 10 3 — Hôm qua, tại Hạ nghị viện, Thủ tướng Sarraut bác hẳn cái thuyết cho rằng hiệp ước Pháp-Nga và hiệp ước Locarno có dính dáng với nhau, nhắc lại rằng hễ Pháp Đức có việc gì xung đột nhau phải đo tòa án quốc tế xử, và cho rằng Đức quả làm trái với một hiệp ước mà Đức đã tự ý thò tay ký vào.

Ông lại tuyên bố: «Chúng ta bô to lên rằng chúng ta không muốn và sẽ không bao giờ muốn xâm phạm đến quyền tự do và danh dự của dân tộc Đức. Chúng ta cũng không muốn nghĩ đến chuyện cho họ bị đối một cách thấp hèn hơn các dân tộc khác. Chúng ta đồng ý với chính phủ Đức mà nói rằng sự đã khổ của người Đức không phải là mối hạnh phúc của người Pháp. Chúng ta lại nẩy lòng hiếp tác để mưu cầu sự sống cho 66 triệu dân Đức trên đất Đức. Nhưng chúng ta hỏi: chiếm những phi chiến khu ấy mà giải quyết được gì các vấn đề ấy chớ? Chúng ta hỏi: làm sao mà giữ và khoách trương lòng tin nhiệm tức là cái căn bản của tất cả các cuộc hiệp tác, nếu một nước đã tự do ký rồi tự tiện hủy hiệp ước Locarno đi, hơn nữa: không thèm chờ có hiệp ước mới nào sửa, đang đùng động binh? Chúng ta hỏi: hiệp ước đã xé hẳn rồi, còn thương thuyết thế nào được nữa? Nước Pháp không bao giờ chịu thương thuyết trong khi người ta bạo động và chối chữ ký của mình một cách ngang tàng như thế. Nước Pháp nhứt định hàn gắn với các nước khác đã cùng ký hiệp ước Locarno mà cố sắp lại sự bạo hành đối với lòng tin nhiệm quốc tế như thế».

(Xem tiếp trang 3 cột 3)

THUỐC SÂU ĂN RĂNG
Hiệu THÔNG-HOẠT QUẢNG-TRỊ
Giá 0$14
Rất thần hiệu

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG - PHÁP

Kỳ phát hành thứ nhất

XỔ NGÀY 11 THÁNG BẢY TÂY NĂM 1936

800.000 vé, mỗi vé giá một đồng (1$)
60 phần trăm chia cho các số trúng theo bản kê sau nầy:

1 số trúng được		100 000$
1	—	40 000
1	—	20.000
8	—	2.000
16	—	1 000
80	—	400
800	—	80
800	—	40
8 000	—	20

Các công sở mà thường công chúng năng vãng lai như sở Kho Bạc, Thương Chánh, Giấy Thép vân vân... và các viên chức, bảo lý, nhà thương mãi cùng ít nhiều người khác đều có bán vé số. Muốn biết tên những người nào có bán, thì đến mấy nơi thường hay gián yết thì mà xem.

NÊN CHÚ Ý!

Hạn thôi bán vé, khắp trong cõi Trung kỳ, thì nơi trước, chỗ sau, nhưng chiều ngày mồng 7 tháng 7 tây năm 1936 là tức chỉ; lấy chỉ ở Kinh đô và các tỉnh lỵ thì các sở Kho Bạc còn bán cho đến 4 giờ rưỡi chiều ngày mồng 8 tháng 7 tây, nhất định không sửa đổi.

Sách tặng

«Bảo an thư xã» ở Saigon, vừa rồi có gởi tặng Bản báo quyển «ĐẠO GIÁO» (quyển III).

Sách dày 332 trang, giá bán 1$20.

Vậy xin có lời cảm ơn nhà sách Bảo an và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

AI MUỐN BIẾT?

Muốn biết bịnh Phòng-Tích và muốn biết thuốc Phòng-Tích Con-Chim có công hiệu thế nào, mời quý độc hãy đến Đại-lý tìm Con-Chim đăng ở kỳ báo trước hoặc kỳ báo sau ở trang 4 sẽ rõ.

TRONG NHỊP HỘI-CHỢ

và tại gian hàng riêng
của nhà VIỄN-ĐỆ Ở HỘI-CHỢ

Hàng KHUYNH-DIỆP
Hàng VÉDÉ
bán giá quảng-cáo rất rẻ

Các nhà buôn ở các nơi đến Huế, muốn thương lượng làm đại-lý hàng KHUYNH-DIỆP hay hàng VÉDÉ, xin mời đến tại gian hàng Hội-Chợ hay tại nhà **VIỄN-ĐỆ** ở *Bến-Ngự, Quai de la Susse*, số nhà 11.

Cần nhiều Đại-lý, Chi-điểm khắp xứ Đông-Pháp

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Hanoi là nhà thuốc Nam ra đời đã lâu năm, to nhất và danh tiếng nhất trong nước. Cần đặt nhiều Đại-lý, Chi-điểm ở các tỉnh, các phủ, huyện, các chợ to, bến lớn khắp xứ Đông-Pháp, ngài nào muốn làm, xin cứ đến hoặc gởi thơ cho các nơi sau nầy:

Về xứ Trung-kỳ, từ Thanh-hóa đến Hà-tĩnh thì hỏi tại Đại-lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *36, Rue Sarraut Vinh* — từ Ba-đồn đến Phan-thiết thì hỏi tại Tổng-đại-lý NHƠN-THỌ-ĐƯỜNG *Rue Đông-Khánh Tourane* — Về tỉnh Thừa thiên thì hỏi tại Phân cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *44, đường Gia long Huế* - Về xứ Lào (Laos) thì hỏi tại M. ĐÀO-TIẾN, *Maison Nhật-nhật-tân à Thakhek* - Về Nam, Bắc-kỳ và Cao-mên (Cambodge) thì hỏi tại Tổng-Cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *46 Rue des Phác-kiến, Hanoi.*

Còn như ngài nào muốn dùng thuốc gì, xin sẵn lòng chiếu cố đến các nơi kể trên, hoặc đến các nhà Đại-lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG ở các tỉnh sẽ có đủ các thứ thuốc rất linh nghiệm. Ở xa xin gởi thơ và timbres để chúng tôi sẽ gởi catalogues đến hầu.

Tổng cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG chủ-nhơn kính cáo.

AI ĐI XEM HỘI CHỢ HUẾ

Nhớ đến gian hàng của

nhà thuốc **VÕ - VĂN - VÂN** Thudâumôt

Chưng dọn trông rất đẹp, ban đêm thắp điện sáng choan

BIẾU

Trong mấy ngày Hội-chợ tại gian hàng

1°) Một hộp thuốc Đại-bổ «DIÊN-LINH ÍCH-THỌ» 2 hoàn giá 0$60 nếu ngài nào mua thuốc trên 1$
2°) Một ve dầu mãn «TRUNG-LẬP» trị bá chứng độc nhứt hay, giá 0$07 cho tất cả các ngài đã mua thuốc hoặc nhiều hoặc ít
3° Cuốn sách thuốc «VIỆT-NAM THỌ-THẾ» lược luận chứng bệnh rất rành rẽ và có nhiều toa thuốc rất hay

Thuốc VÕ-VĂN-VÂN có công hiệu cùng không, bà con ắt đã biết
DẦU CỨU-LÀ VÀ DẦU MÃN TRUNG-LẬP HIỆU VÕ-VĂN-VÂN SẼ BÁN RẺ HẠ GIÁ

MARQUE DÉPOSÉE

THUỐC XỔ
HIỆU CHỮ THỌ

Làm bằng Dầu «Đa-Đả» nước rất trong, mùi rất thơm, xổ dịu dàng, không hại tỳ-vị.
Ai ngửi đến mùi dầu cũng thích dùng THUỐC XỔ HIỆU CHỮ THỌ
Chai lớn 0$20
Chai nhỏ 0.15
NHÀ THUỐC *Vinh-Thọ* TOURANE

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở **Khắp Đông-Dương**

Xin Trân Trọng Kính Cáo Đồng Bào

biết cho rằng: đã 30 năm nay, Bảo-Dường chuyên dùng những phương thánh-dược truyền lại nay đã 4 đời, để chữa các bệnh-nhân trong Trung-Nam-Bắc tâm-kỳ, thì thấy linh-dược thần-diệu vô cùng. Nhiều bệnh khó-khăn kinh-niên như Phong, Lao, Ho kinh-niên, Ho cảm, Đau phổi, Đau ngực, Đau lưng, Đau mắt kinh-niên, Lậu kinh-niên, Tim la, Di-mộng-tinh, Thiên-trụy, Ung sầu, Trăng-nhọt, Phong-thấp, Tê-bại, Đàn-bà kinh-kỳ, Kinh không đều, Hiếm-muộn, Sản môn, vân vân... Dùng Thuốc Tê-, Thuốc Tiêu 1 ống năm, tốn bạc trăm bạc ngàn mà vô hiệu, sau dùng các phương thánh-dược đó của Bảo-Dường thì chẳng khỏi dứt căn tiêm, mà phần nhiều là biết trước được bệnh nào hay nhiều lần thì khỏi, vì dụ như Ho kinh-niên (30 ngày khỏi 1 lần), Hen cảng người lớn trẻ mon (12 ngày khỏi hẳn). Lậu kinh-niên (30 ngày khỏi hẳn), vân vân, nên thơ cảm quan, của bà gởi 02 khen ngợi nhiều lắm.

Vậy các Ngài hay thân bằng cố hữu lỡ mắc bệnh chi, không cứ nặng nhẹ, thì nên gởi ngay thơ về **ĐẠI BẢO DƯỜNG** 22, *rue Méd camentis à HANOI* để mua Thiên Tiêu hay là các phương Thánh-Dược trị bệnh Ho-Lao kinh-niên mà dùng, tin cam đoan là mau khỏi dứt căn tế cùng. Ai muốn làm Đại-lý, Lối bệnh, Đổi thuốc, cứ gởi thơ về, Bảo-Dường xin trả lời ngay.

Việc trong nước

(*Tiếp theo trang 2*)

Tù Lao bảo làm reo

QUẢNG-TRỊ. — Hồi tháng Avril năm 1935, hơn 50 người tù chính trị ở Lao bảo làm reo xin:

1.) Bỏ chế độ đập đánh dã man.
2.) Quần áo mỗi năm hai bộ
3.) Phát thịt không xương.

Cuộc reo ấy kéo dài đến 40 ngày mới hết.

Kết quả 3 người đày Côn lôn, hơn 50 người tăng án, quan đồn đổi, tội nhơn được phát cho thịt không xương.

Tháng Février vừa đây vì thiếu rau ăn hằng ngày tù lại làm reo để xin:

1.) Phát rau ăn hằng ngày.
2.) Phát tài liệu làm vườn.
3.) Quần áo mỗi năm 2 bộ.
4.) Bỏ xiềng xai.

Cuộc reo này từ ngày 23 mới hết, chưa biết kết quả ra sao.

Đồng thịnh

Chứng bệnh giết người

QUẢNG-NAM. — Độ này ở An lâu, Phước lợi (Tam kỳ) hay phát chứng đau bụng rồi chết, có người cả đau bụng cả làm sốt rồi cũng chết, mỗi ngày một, hai người.

Vậy mong sở Y tế phái người về chích thuốc cho. Bệnh này có lẽ là bệnh thiên thời khang chăng?

Dạ lan

Bán vé xe lửa cho trẻ nít đi khứ hồi phải bị phạt

QUẢNG-NGÃI. — Người bán vé ở sở xe lửa tại thành phố Quảng ngãi hôm 4 Mars 1936 có bán một cái vé cho 6 người đi khứ hồi Quảng ngãi — Huế. Trong số 6 người ấy có 2 đứa trẻ nít. Người bán vé ghi số tiền thâu khứ hồi, mỗi người lớn 1$16, còn 2 đứa bé thì sử theo thể lệ trẻ nít từ 3 tuổi đến 7 tuổi thâu nửa tiền, nên ghi số tiền thâu khứ hồi 2 đứa trẻ ấy, mỗi đứa 1$03 cộng tất cả là (1$64+2$16)=10$80.

Đến khi đem tiền đến ga nạp, thì ông chủ ghi vào sổ, buộc người bán vé ấy phải phạt 2$ nữa, vì theo luật mà ông chủ đưa cho người bán vé xem, thì trẻ nít không có luật được bán giấy đi khứ hồi.

Nói cho thực tình, người bán vé nầy chỉ biết rằng trẻ nít từ 3 đến 7 tuổi thâu nửa tiền, chớ không rõ cái luật trẻ con không được bán vé đi khứ hồi, nên bán vé làm mới trên, huống luật ấy chưa thông cáo cho người bán vé biết, trưng nên đang cho người bán vé làm lần thứ nhứt nầy.

L. h. Kh.

Ăn cường gian

BÌNH-THUẬN. — Buổi mai ngày 3 Mars nầy, tòa sơ thẩm phủ Hàm thuận đã xử vụ Trần ngọc Khiết tức là giáo Một làm Lương thị Nhỏ, vợ của Võ Cần, vào khoảng chạng vạng ngày 1-3-36 gần biên rừng «Lên Thà dunn» tại ruộng Mê xương thuộc địa phận làng Nhơn thuận, cách châu thành Phan thiết trên 22 km.

Ở chỗ hẻo lánh phía có thể lại bị Trần ngọc Khiết dọa, thị Nhỏ không sao thoát được. Nhưng trong khi ấy thị Nhỏ cầm tức quá, ôm cổ tên Khiết cắn nơi gò má bên mặt (hiện còn dấu hai hàm răng của thị Nhỏ ở đấy). Đau quá Trần ngọc Khiết đánh thị Nhỏ ở mắt, kế tang chạy bỏ lại một cái khăn tay và một đôi guốc.

Sau khi bên nguyên bị bên và 11 người Thổ (Chàm) cung khai, quan Phủ tuyên án Trần ngọc Khiết 3 năm tù. Song cứ Hoàng việt hình luật hiện hành điều 302, thời tội cường giang từ 5 năm đến 20 năm, nên thị Nhỏ kêu xin chống án, mà Trần ngọc Khiết cũng chưa chịu nhận án ấy còn chạy chống...

Hãy chờ xem thần công lý xử sao!

Kh. R.

Mượn tiếng thần

Ngày 2-3 36 tới lễ kỳ yên, làng Tùy hòa tổng Lại an (Hàm-thuận), Hương chức xin phép hát bội cúng thần, nhân nhịp hát lại chưa có bạc, có dân người giáp vòng nhà làng, lại nào bài tiền, quay số, bong vụ v. v. thiên hạ đi hát và đánh bạc, rồi đánh lộn nhau, nhưng làng xử huề, sau mấy bác làng lại cải cọ nhau nữa. Rồi là mượn tiếng thần mà làm chuyện nhảm!

T. N.

TIN VẮN

Có tin các cấp rằng hôm 6-3 đại binh của quân cộng sản ở Sơn tây kéo tới Thái nguyên, toan công hãm thành ấy. Tổng-tiết-Nguyên lập tức triệu Trần-thuận-Đức đến bàn việc phái binh đi Sơn tây để giải ngay cho thành Thái nguyên và giúp sức cho Diêm-tích-Sơn đuổi quân cộng.

Trương-phát-Khuê thì lo dẹp quân cộng ở Phước kiến, đã thiết lập bộ tư lệnh ở Long nham. Nam kinh có phái một đạo binh và một đội máy bay đến giúp sức cho Trương.

Mấy bữa rày người Ý tới Mai huyện ở Triều châu mộ binh rất nhiều dân Tàu đem qua Phi châu làm thợ trong quân đội Ý trong cuộc chinh phục A.

Thấy ngọn xâm lược của Nhật càng ngày càng bồng bột, có cơ tràn ngập cả Hoa nam, Chính phủ Nam kinh đã hạ lệnh cho Trần-tế-Dường, và các tướng lãnh Tây nam lo phòng bị

Có báo Tàu nói Chánh phủ Nam kinh và Trưởng giới Thanh tỏ ý chịu theo lời yêu cầu của Đại sứ Nhật, Hữu điền, mà sẽ thừa nhận Mãn châu.

Có lẽ Thượng nghị viện Pháp sẽ đồng thanh thông quá hiệp ước Pháp-Nga, vì thái độ khiêu khích của Đức (hãy bỏ hiệp ước Locarno).

Báo giới Ý cải chính tin đình chiến ở Phi châu; các việc chính trị không trễ ngại cũng việc quân binh chút nào hết.

Chemisettes d'été

Các nhà buôn nên hỏi tại nhà chế-tạo

Cu Gioanh
68-70 Rue Jules Ferry
HANOI

Tình hình Âu-châu sau khi Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno

Tiếp theo trang 2

Pháp khiếu nại tại Hội Quốc liên

Paris, 9-3. — Tối hôm qua, chính phủ Pháp đã đệ một bản thông điệp lên hội Quốc liên, nói rằng Đức đã trái với khoản 42 và 43 trong hòa ước Versailles (chiếm phá chiến khu), và khoản thứ 8 trong hiệp ước Locarno nói về địa phận Rhénanie, mà chỉ có hội Q. L. mới phá quyết được. Bản ấy còn biểu: tuy Đức nói chỉ đem đến phá chiến khu những toán quân nhỏ để tỏ ý nghĩa cách hành động của mình thôi, nhưng thực sự là đã có nhiều toán quân lớn kéo tới rồi. Chính phủ Pháp xin hội đồng Quốc liên nên lập tức họp để xét.

và huy động quân đội

Paris, 9-3. — Ở cương giới Đông bắc tiếp giáp với Đức, chính phủ Pháp đã hạ lịnh cho nhiều toán quân ở gần xa tới ấp ngữ. Một liên đội bộ binh Marocaine cũng từ quận Rhône kỳ phía Nam lên đóng.

Lời tuyên bố của ông Eden Tổng trưởng Ngoại giao Anh

Londres, 9-3. — Trước Hạ nghị viện Anh chật ních người và đầy mặt các ông nghị, Ngoại giao tổng trưởng Eden tuyên bố như sau nầy:

« Việc Đức tự tiện xóa bỏ một hiệp ước mà mình đã tự do ký nhận đã gây nên một ảnh hưởng rất không hay ở Anh cát lợi. Hãy hiệp ước Locarno, chiếm phá chiến khu khiến cho sau nầy ta không tin ở lời hứa của Đức nữa. Trong nghị viện nầy, không một ai có thể công nhận hay tha thứ cách hành động như thế, một cách hành động giết cái tinh cách và tôn chỉ thiêng liêng của những hiệp ước là trường cột của việc ngoại giao. Trong trường hợp Đức đã bình đánh Pháp hay Bỉ, trái với khoản thứ hai trong hiệp ước Locarno, Anh cát lợi, bổn phận là phải cứu giúp hai nước ấy, như đã định ở Locarno. Còn bản thông điệp của Đức kia đã làm tiêu tan một công cuộc giữ nền hòa bình ở Âu châu, chúng ta tưởng rằng phải gây lại công cuộc ấy cho nền hòa bình khỏi bị đổ. Bởi thế chúng ta nên xét lời nước của tổng thống Đức một cách sáng suốt và ngay thẳng. Bỉ và Pháp kêu tại hội Quốc liên, Anh cát lợi rất hiểu đồng tình.

Trong khi tình hình quốc tế đang nguy biến, chính phủ Anh cho rằng chẳng nên để mất một hy vọng nào có thể làm quang được đám mây mù. Cục diện rất nguy hiểm, tôi xin tất cả nghị viện hết lòng tán trợ nội các trong một công cuộc khó-khăn mà những người có tài hành động trong thế giới đang giải quyết.

Trước khi ông Eden ra trước nghị viện hội đồng thượng thư đã ưng chuẩn bản tuyên bố của ông.

Báo giới Anh đều công kích thái độ của Đức. Nhưng cũng có báo bảo rằng nên cho Đức được hài lòng một vài điều mới có thể giữ vững được nền hòa bình ở Âu châu, còn hơn là để cho lúc nào cường giới các nước cũng chơm chởm gươm dao.

Đức cải lại lời tuyên ngôn của Thủ tướng Sarraut trên kia

Berlin, 9 *Mars* — Hôm nay, một tờ thông điệp chưa có tính cách chính thức của bộ Ngoại giao Đức tỏ lòng phản đối của chính giới Đức với bài diễn văn trước máy vô tuyến điện truyền thanh của ông Albert Sarraut. Bản thông điệp ấy nói:

« Trong bài diễn văn trước máy vô tuyến điện truyền thanh, thủ tướng Pháp quả quyết một cách chắc chắn là Pháp không xét bản đề nghị mới của Đức. Ông ấy vin cớ là Đức đã một mình hủy bỏ những lời cam đoan thiêng liêng mà Đức đã ký kết và Đức đã tự tiện đem quân vào đất Rhénanie mà không báo trước.

« Ông Sarraut cho rằng Đức đã hành động một cách quá bạo, khiến cho người ta chỉ còn đứng trước một việc đã xong rồi. Thủ tướng Pháp quên rằng ngày 7-3, Đức chỉ là đánh dấu tận cùng cho một cuộc tiến hóa. Trong cuộc tiến hóa đó, đã biết bao nhiêu lần Pháp đã bắt ép phải đứng trước những việc đã xong rồi. Nước Pháp đã khinh miệt cả lời của mình cam đoan không xâm phạm, nghĩa là không hành động gì có thể xui cho xảy ra một cuộc chiến tranh. Nước Pháp đã chứa chất bao nhiêu việc có thể gây ra chiến tranh với Đức, thế mà vẫn bảo chính sách của mình hợp với tôn chỉ Locarno, và định đổ lỗi cho kẻ khác. Pháp trách Đức đã tự tiện đòi lấy công lý và làm cho Pháp bị ảnh hưởng.

« Nhưng những phương pháp của Pháp đã làm cho sự trị an trong khu phi chiến không thể có được nữa. Về việc ấy, ông Sarraut nói: «Chúng ta không muốn cho thành Strasbourg lại bị nguy khốn dưới súng đại bác của Đức». Thế ra ông cho một nước lớn như Đức phải để những tỉnh Fribourg, Carlsruche, Mannheim, Sarrebruck, Trèves và nhiều tỉnh khác dưới cái nguy tượng của đại bác Pháp là phải ư? Thế mà súng đại bác của Pháp lại được cái lợi vô định là đặt trong những chiến lũy kiên cố khiến cho một vị nguyên soái Nga vừa rồi đã phải bảo rằng súng ấy đáng để khởi thế công rất tiện.

«Tiếc rằng ông Sarraut lại quá quả quyết không nghe lời giao ước trong bản đề nghị mới của Đức để lập nên một bản hiệp ước khác. Về vấn đề ấy, chắc ông không đồng ý với nhiều yếu nhân ở ngoại quốc đã nhận rõ cái giá trị hẳn đề nghị của Đức.

«Cũng vì thế, ông Sarraut đã đóng cửa không cho Pháp-Đức được hòa hiếu bền chặt, và sau cuộc hòa hiếu ấy, đại bác và phi cơ không còn thấy vết trong cuộc giao hảo của hai nước.

«Thủ tướng Pháp lại còn bảo Đức đã hành động nhân dịp Pháp sắp có cuộc tổng bảo cử. Ông nên nhận rằng không bao giờ Đức đã được lợi mảy may trong sự cải cọ của người Pháp. Đức cho rằng tiêu cần cho Âu-châu là có một nước Pháp nhất tâm liên hiệp. Ông Sarraut bảo quân Đức chiếm phá chiến khu tức là làm cho Pháp bị hàng phục và chịu lụy: lời nói ấy chỉ là một cách quảng cáo về việc bầu cử mà thôi. Nếu ai cũng cho như ông Sarraut, rồi các nước ở Âu-châu nầy sẽ ra thế nào?

« Ấy chính vì muốn đánh đổ cái ý kiến ấy nên Tổng thống Đức mới cực lực công kích để đòi cho được sự hòa hiếu của Pháp Đức».

Một bọn trong chính giới về phái ôn hòa cho rằng tình hình ngày nay rất nghiêm trọng. Họ nhận rằng dư luận [illegible] tình, và việc phản đối của Đức không tỏ ra vẻ quyết liệt. Pháp không có ý đối với việc hủy hiệp ước Locarno và chiếm phá chiến khu bằng những phương pháp quân nhu. Nhưng Pháp tỏ ý quả quyết và không muốn thương lượng.

Họ lại bảo rằng việc Pháp khiếu nại tại Hội Quốc liên là rất quan trọng, Họ tiếc rằng trong bản khiếu nại, Pháp không nói tới lời đề nghị mới của Đức.

.... Và trả lời cho ông Eden

Berlin, *10 Mars* — Báo «*Angriff*» viết: «Anh phải bỏ cái ý kiến sai lầm rằng những hiệp ước của Đức ký sau nầy là không có giá trị gì. Những hiệp ước tự tay Thủ tướng Hitler ký không thể đem sánh với những hiệp ước ký trước kia được. Nước Đức tự do ngày nay không để ai ép ký bất kỳ hiệp ước nào...»

Nhiều báo tỏ lòng mong rằng nước Anh sẽ đứng trung gian mà điều hòa Pháp Đức, tuy báo «*Achinhr Abendblatt*» có vì t: « Chúng ta phải nhận rằng những câu tuyên ngôn của ông Eden và ông Sarraut đều trái với tinh thần các điều đề khởi của Đức.

Thái độ các nước khác

Ý — Chính phủ chưa tỏ hẳn thái độ đối với việc Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno ra thế nào, vì Ý hiện đương bị trừng phạt không xem hiệp ước ấy quan hệ bằng Pháp, Bỉ gần Đức hơn, và Anh là nước đã tuyên bố rằng biên giới của mình ở trên sông Rhin.

Tuy vậy có lẽ Ý cũng theo với Q. L. vì việc Đức làm đó không thể nào bình vực được, nhưng chắc là không hiệp ý về việc trừng phạt, vì hiện mình cũng đương bị trừng phạt mà!

Mỹ — Chính phủ chưa tuyên bố gì, nhưng có đôi ý kiến phi chính thức rằng không sợ có chiến tranh chút nào hết. Thái độ Mỹ cũng vẫn là trung lập. Dư luận Mỹ có thiện cảm với Pháp rõ ràng.

Một nguyên lão nghị viên bày giải ý kiến chung như thế nầy: Thái độ Hitler rõ là giả dối, vì sáng trong một lúc vừa mở các cuộc giao thiệp thân thiện, lại vừa hành động bằng binh lực.

Bỉ — Hội đồng Thượng thư quyết định đưa việc Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno ra trước Q. L. Đơn khiếu nại của Bỉ cũng viết theo một giọng như đơn của Pháp.

Hà-lan — Hội đồng Thượng thư đã xét tình hình quốc tế cùng thái độ Đức đối với Hà lan và hiệp ước bất xâm phạm. Chính phủ còn thận trọng, chưa công bố gì về việc ấy.

Nga — Báo «*Izvestia*» viết: «Nếu các nước phương tây có đủ sức mà lập ngay những phương sách đối phó cương quyết, thì Hitler phải nghi ngại chớ không dám đưa đầu mình ra mà chơi như chơi trái «banh» vậy đâu. Bằng như các nước ấy tỏ bộ ngớ nghẩn với nhau, không cương quyết thì chắc dưới trời Tây sẽ có trận binh hỏa, không sớm thì muộn.

Đại sứ Nga ở Paris có hứa với Ngoại tướng Pháp rằng sẽ bình vực ý kiến Pháp trước Q. L.

Ba-lan — Theo tin Thông tấn «*Reuter*» thì hình như chính phủ Ba lan đã hứa với Đại sứ Pháp rằng mình sẽ theo đúng với hiệp ước Pháp-Ba

Tại Quốc liên

Genève, 10-3. — Quốc liên có thơ mời Đức dự vào hội đồng, lấy tư cách một nước có chữ ký trong hiệp ước Locarno. Theo tin phi chính thức thì Đức sẽ không dự, vì đã tuyên bố hủy hiệp ước Locarno rồi, thì không có thể nào dự vào cuộc tranh luận về hiệp ước ấy nữa.

Thuốc lá "LUCIA"
tốt nhứt

Có bán khắp nơi

RẤT CÓ ÍCH

Tỉnh Bình-Định (Qainhon) là nơi thổ sản dầu dừa, mà thường niên đến mùa dầu không xuất cảng được, thời dân Annam ở miền Tamquan lấy làm phân vân hết sức, là vì chỗ ấy người mình lấy dầu dừa vi nghiệp.

Từ ngày hãng savon XUÂN-SANH của chúng tôi ra đời đến nay nhờ lấy toàn dầu dừa ấy mà làm ra các thứ savon rất tốt (72%) nên được công chúng hoan nghinh rất nhiều và lại được các sở thí nghiệm của nhà nước chứng kiến. Vừa rồi chúng tôi đã được giấy Hội-chợ Haiphong gởi vào khen tặng thứ savon của chúng tôi tốt hơn các thứ khác.

Món hàng nội hóa xứ Trung-kỳ ngày nay đã được mở mang. Vậy xin qui ngài lấy công tâm mà chiếu cố, để giúp cho kỹ nghệ xứ mình được bước vững trên con đường tiến bộ.

Savonnerie **XUÂN-SANH**
Avenue Khải-Định -:- QUINHON

THUẬN - LONG
Rue Paul-Bert
Đại-lý độc quyền HUẾ — ĐỒNG-HỚI

Soạn giả: Mme Mộng-Khanh

MUỐN ĐẸP

Một cuốn sách rất qui của các Bà các Cô. Quyển Muốn-Đẹp, chỉ dẫn một cách rất đầy đủ những điều cần thiết làm cho người đàn bà trở nên đẹp, đẹp một cách lộng lẫy và mạnh mẽ.

Không làm quảng cáo riêng cho một thứ phẩm sức nào, quyển Muốn-Đẹp nói một cách vô tư về những phép làm cho nước da tươi và nho, chữa trứng cá, cách dùng kem và phấn, cách giữ cho tóc được mượt, khỏi rụng và hết gàu, cách giữ cho mắt được tinh, cách làm cho *lông mi mọc dài và cong*, cách chữa *mỏi bông*, bệnh hay ngáy, cách chế thuốc đánh răng, cách *chữa hôi miệng*, cách giữ cho cổ được thon và trắng, *cách chữa sẹo*, cách chữa *bệnh hôi nách*, cách làm cho tay trắng và mềm, chữa tay ra mồ hôi, chữ thuốc đánh móng tay, chữa mụn cơm ở tay.

Cuốn sách Muốn-Đẹp còn nói rất rõ về cách làm cho vú khỏi lép, *vú được rắn và tròn*, giữ cho chân được thon, cách xây lông thừa, cách làm *gầy hóa béo*, làm *béo hóa gầy*, cách xoa bóp bằng tay và bằng điện, cách tập thể thao để lấy dáng đẹp, mình thon, ngực nở....

Sách in rất đẹp, giá mỗi cuốn 1$00

Soạn giả muốn trực tiếp với bạn hàng, nên không gởi bán ở các hàng sách. Quý Bà muốn mua, xin đến hoặc viết thơ cho:

INSTITUT DE BEAUTÉ VENUS
54, Rue des Teinturiers, 54 Hanoi
Ở xa gởi lãnh hóa giao ngân

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa « LE GOSSE » rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon.
Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp*.....0$30
Đại lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE - TOURANE - QUINHON

https://tieulun.hopto.org

VUA THUỐC BỔ Ở VIỄN-ĐÔNG :

Cửu=Long=Hoàn

của nhà thuốc

Võ - ĐÌNH - DẦN

CHOLON

Bịnh Phong = Tình

LẬU, DƯƠNG-MAI, SANG-ĐỘC

Chẳng nên nghe những lời rao quá đáng : Nào rẻ tiền, nào mau mạnh trong ít tiếng đồng hồ, rồi dụng thứ nào dùng thứ nấy, Đó là những phương thuốc uống làm cho nọc độc nhập vào cốt nên uống vô thấy đỡ ngay, nhưng hết sức nguy hiểm cho tánh mạng sau nầy, vì gốc độc đã ăn thâm vào ngũ tạng và lục phủ. Nếu thức khuya, làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều, thế nào cũng trở lại (thành bệnh lâu năm) hành nóng lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương sống, đau cùng lất léo, đau thất ngang lưng, đau rang nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu không thông, có chất mủ, hay là như sợi chỉ, hoặc cho vợ con vì gốc độc di truyền (bởi thế nên có nhiều người bệnh không hiểu rõ, nói tôi đau bệnh phong tình, uống thuốc hết rồi, không chơi bời nữa, sau bệnh trở lại).

Vậy phải tìm cho đặng thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt nọc đặng, như thuốc :

Sưu-độc Bá-ứng-hoàn

hiệu ÔNG TIÊN là một thứ thuốc bí truyền, gồm trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tiêm la, Cốt khí, Sang độc, Dương mai, Hột xoài, bất cứ nặng nhẹ lâu mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khiến cho trừ cang khung hại đến sanh sục, không bành bệnh nhơn.

Người bệnh muốn dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN khỏi lầm lạt nhưng mấy thứ thuốc khác, nên hỏi trước những người có dùng rồi mới tin chắc, hay là mời đến nhà thuốc chánh tại Phú-nhuận cùng các chi-nhánh dưới đây, chúng tôi sẽ đem cách thí nghiệm và thơ chứng nhận ở các nơi, cho người bệnh thấy rõ thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

Khỏi chưa chắc tuyệt nọc

Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh Phong tình như : Lậu, Tiêm la, Cốt khí, Hột xoài, Dương mai, v. v... dùng đã thứ thuốc đến nay chưa chắc là dứt tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón huất, nếu để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm. Mau dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN trong ít ngày sẽ thấy nước tiểu có chỉ nhợi cặn cáo, và trong mình đặng nhẹ nhàn thơ thới, đó là nọc độc hay còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra, phải ráng dùng cho thường sẽ hết dứt.

Bịnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh Phong tình của đàn ông sang qua, nay đau, mai mạnh, huyết trắng ra dầm dề, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau tử cung hay là bạch đái hạ, dùng thuốc hết tiền mà bệnh không mạnh, đến đổi phải thiệt mạng. Vậy phải dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN mới hết đặng.

Bịnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót đặng, mình mẩy ghẻ chốc, ăn nhọt, lở lói cùng mình, mau dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN hết sức công hiệu.

Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN ra chưa chắc có thứ nào trị đặng tận gốc và tuyệt nọc các chứng bịnh Phong tình.

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

86 82-84-86 88-90-92, Rue Paul Blanchy prolongée

Phú-nhuận-Saigon

SUCCURSALES :

SAIGON	HUẾ	HANOI	P. PENH
78, rue d'Espagne	*51, rue Gialong*	*61, rue du Papier*	*Rue Ohier*

DAKAO	CANTHO	BACLIEU &
164, Bd. Albert 1er	*Bd. Saintenoy*	*Avenue Chanzi*

Và trên 800 nhà đại lý ở rốn nơi trong xứ Đông dương.

Biết ai mà tặng ???

Đó, các ngài hiểu thanh thú đầy vẻ hào phóng, cái khí ý Phú-đung, đã làm có. Vậy ai chả muốn Nhưng, than ôi ! trăm năm với ả, đi phải là một nhà thì giờ nhàn rỗi.

Rất rào rầy khắp thâm vào sâu !
Mến đức gần xa lại cũng chiều
Trời đất dọc ngang quyền một đấng,
Bốn giới xoi xét sáng năm Châu.
Hương thơm khắt ngát lừng cung điện,
Rồng phủ mây che rợp gác lầu.
Hát giỏ thổi lon khi giá ngự,
Sắp hàng khi giới chính qua mâu.

Rất rào rầy khắp thâm vào sâu ! Mến đức gần xa lại cũng chiều. Trời đất dọc ngang quyền một đấng, Bốn giới xoi xét sáng năm Châu. Hương thơm khắt ngát lừng cung điện, Rồng phủ mây che rợp gác lầu. Hát giỏ thổi lon khi giá ngự, Sắp hàng khi giới chính qua mâu. Phòng hồi nước Nam chưa? Cái oai vệ, cái nên thơ, cái lòng tượng anh hùng của cho các ngài được làm bạn với ả. Muốn trọn nghĩa ăn lâu đài, trước triệu phú, sau nhiều ai được như thế ? Vậy ai có đã tư cách nói trên cứ việc vui thú với ả, chiều chuộng ả cho trọn mối nguyền. Còn ai trót vướng vít ả, bị thời giờ eo bách, thấy ả ăn tàn phá hại, mà muốn xin ly dị thời nên dùng thứ thuốc VĂN MINH GIỚI TÊN HOÀN có quan Chánh-đốc sở Thí nghiệm Đông-Pháp chứng nhận ngày 17-3-33 và duyệt tại tòa án số 47, không ai được làm giả. Thuốc chia làm 5 hạng cho thích hợp với mọi người, tùy theo hút nhiều ít. Dù ăn nặng đến đâu cũng bỏ được, không bao giờ hút lại, vì khi bỏ song người thấy mới thuốc phiện rất sợ, ăn ngủ làm việc như thường, không sinh một nhọc. Mua thuốc đòi cho được tờ giấy chứng nhận của thầy thuốc mới là thực và nói rõ ăn nhiều, ít, có bịnh tật chi không, để tiện chế thuốc cho hợp bịnh, bằng không thời đừng thuốc chế sẵn. Ai hút 1 ngày 1 đồng cân thuốc giỏ lên đăng hạng nhất 1$00. Một ngày hút 7, 8 phân, đăng hạng 2$00. Hút 5, 6 phân, đăng hạng 2$00. Hút 3, 4 phân, đăng hạng 1$00. Hút 2, 4 điếu, đăng hạng 0$50, Bổ xung, muốn bài thêm sức khoẻ dùng thuốc SÂM NHUNG SONG BỔ HOÀN 2$00 một chai. Hỏi gì muốn tiện trả lời, xin đính con niêm 0$05 và đề bì cho :

TRẦN-ĐẮC-SỨ dit TAM-TÌNH Y-QUÁN

N° 73 Rue des Pipes 73 -:- HANOI – (Tonkin)

CÁC ĐẠI-LÝ : Nam-kỳ, Gia Định, M. Lê-văn-Nhựt, 27 Rue du Marché Thị-Nghè; Long Xuyên, M. Vương-kỳ, chez Vĩnh-Hiệp-Phát ; Cao-miên, Phnom-Penh, Là Obier ; Trung kỳ, Huế, M. Ngọc-Hằng, 91 Rue Gia Long ; Tuy-hòa, Mme Võ-thị-Trang, Hotel Hòa-Hưng; Ai-lao, Mme Phan-thị-Lộc Rue Tafforin Vientiane; M. Nguyễn-văn-Đông, Pakse.

Ở [illegible] xa đại-lý các tỉnh chưa có đây, xin cho biết.

BAO NHIÊU BỆNH

không mắc nếu không có

BỆNH TÁO !

chưa ngay bịnh táo đi ! !

Trà GARFIELD chưa khỏi hẳn bệnh táo, vì trà đó chế ra được là nhờ hai sức mạnh : Tạo Hóa nhân đức và Y Thuật khéo tìm ra thấy sự bí mật của Tạo Hoá.

Gan và lương thận làm cho đau đớn vô kể, lại nhức đầu luôn luôn, lại hay đau nhức gân cốt thành ra ngủ không được, làm gì cũng thấy khó nhọc, hay là chán nản ngay. Bao nhiêu đấu chỉ bệnh đó cũng chỉ vì máu sấu, là tại ruột không được sạch sẽ, vậy nên các ngài phải tìm cách chữa các bệnh ở ruột đi, sẽ khỏe mạnh lại ngay.

Ngày nay y học tấn tới, tìm được sự bí mật của Tạo Hoá, chế ra được trà Garfield để các ngài dùng. Chế bằng cây cỏ thật nhiều vi-ta-min, chế theo một cách bí mật — không ai biết — thành ra trà Garfield kiến hiệu quả : chưa khỏi hẳn bệnh táo và 44 bệnh khác chỉ vì bệnh táo mà sinh ra, có khi những bệnh đó làm hại người ta, trông chỉ còn chờ chết đắc thôi !

Trà Garfield làm cho bắp thịt quấn ruột lại được chắc chắn mềm mại, các chất tiêu chảy ra ruột nhiều thêm ra, nuôi lại da ruột cho nó mạnh mẽ — nếu không thì bao nhiêu vi trùng chạy qua da ruột vào máu — trà Garfield rửa ruột thịt cho sạch sẽ, vừa chóng, vừa kỹ lưỡng... lại không nguy hiểm gì. Hàng vạn người tìm bao nhiêu thuốc chả thấy kiến hiệu gì, đến lúc dùng trà Garfield khoan khoái như người sống lại. Ngay từ chiều nay, uống thử một chén : uống sự vui sống, trẻ trang, khỏe mạnh...

Bệnh đau gan chưa khỏi ngay

« Tôi không may cái gan sấu quá, thành ra có nhiều khi bị đau nhức gan vô kể. Tôi dùng trà GARFIELD, song thấy kiến hiệu lắm. Tôi có nhiều dịp khuyên người quen dùng trà này, ai cũng chưa a thuốc giỏi. Trà GARFIELD thật chóng kiến hiệu, dễ tiêu ngay, hết đ u đớn, lại vui vẻ và can đảm như trước. Xin nhờ ngài gởi ngay cho tôi vài gói trà này, để cho tôi và trong nhà ai cũng dùng. »

Bà M..., y phó tại chánh viện Radiologie, 103, Boulevard Voltaire, Paris

THÉ · GARFIELD

Các hiệu bào chế

Phòng chế thuốc DENSMORE, 25, Rue Dagorno, PARIS (XIIe)

HOÀNG - VĂN - ÁP

Kể mới mắc bệnh LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU ĐÃ NHẬP CỐT, nghĩa là thỉnh thoảng trong thịt có buồn như kiến bò, hay sáng ngày có thì mủ hay nước đái có trắng như sợi chỉ, thế là bệnh đã nhập cốt, như thế thì phải tập chữa ngay, nếu để lâu sau ra tâm bệnh rất nguy hiểm mà hại cả dòng đề, muốn mau khỏi chỉ uống thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP, 47, Phố Ninh-xá, BẮC NINH là mau khỏi rất hết nọc, mà vẫn đề như thường, chứ bản hiệu không cần bịa đặt nhiều lời hay vẽ hình ảnh ra, như thế chỉ khó tin cho người có bệnh, vậy ai có bệnh nên dùng thử thì mới biết thuốc của hiệu hay đã có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1$00 TIM LA 2$00 1 lọ, khi mua gởi là tiền trước, của gởi lĩnh hóa giao ngân, xin chớ bỏ qua, có dùng thì mới rõ

Có bán tại hiệu LÊ-NAM-HƯNG, rue Gia-long, PHAN-THIẾT.

NHÂN TẠO HUYẾT

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thần-thể — Lọc sạch máu bền — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG - MAI, và các chứng sốt, lở, ghẻ — Giá suy yếu, trẻ ít ăn, mạnh mẽ — Đàn bà có mang đừng uống-thai — Ở-cữ dùng chóng đỡ đa, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHỦ

CỐ TINH BỔ THẬN

THẬN HƯ — DI-TINH

CHUYÊN TRỊ : Di-tinh, mộng - tinh, hoạt-tinh — Khi sự phát : đau lưng, mỏi vai, mỏi hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng rát, miệng khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi tiền miễn, chiêm - bao mộng-mị vẩn vẩn... Dù nặng nhẹ, đều dùng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan sám ANYOHINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE—HANOI như sau :

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt « trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN : « . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất quí như SÂM một ông v.v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N°114 – Hàng Bông – HANOI

Mme RICHARD

Phono-Photo-Musique

Trước ở đường citadelle số 7

NAY DỜI ĐẾN

Đường GIA - LONG số 87 — HUẾ

KỀ TRƯỜNG HÁT

Nhà rộng, Hàng hóa đủ hơn

Ngoại máy hát đĩa hát BEKA, lại còn bán máy chụp hình và đồ phụ tùng giá như bên Pháp.

Đờn tây như violon, mandoline, banjo giá từ 8$50 của hiệu COUESNON — PARIS

KIỂU TỐI TÂN 1936

DOUGLUS 100. ressort 20c/m	giá	12$00
— 700. ressort 22c/m	—	14 00
— 965. hát 3 mặt đĩa 2 ressorts		16 00
— 565. có máy ngừng 2 ressorts		18.00
Mới lại đĩa nhân tim, ca Huế, hát Ả-đầu, chèo cải-lương, giá		1$80
Đĩa hát Quảng-đông và Triều-châu		1 40
Đĩa tây Orchestre de danse		1.50
Đĩa đàn ngũ âm và hát Laos		1.50
Đĩa hát Nhựt-bản có đàn		1.50
Đĩa đàn khiêu-vũ Nhựt-bản		1.80

Có mua-lẻ máy hát, và đĩa mới. Mua máy hát hoặc đĩa hát, gởi Contre-Remboursement, không tính cước phí

LÊ-VĂN-TÀI

Disques & Phonos

83, rue Georges Guynemer -:- SAIGON

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thọc hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỀ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc của trung-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ : SPÉCIALITÉS PEYRARD 64, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

Ở ĐÂU CÓ ??

CỦ-LÀ SƯ-TỬ ??

THUỐC BỔ Á-PHIỆN VĂN-MINH ??

ÁO TÂM NĂM 1936 ??

Xin trả lời tại :

Ngọc - Hùng

N° 91, Rue Gia-Long

HUẾ

Tại đó có bán đủ các thứ *sơn-dầu, bột,* của hiệu RÉSISTANCO.

Giá rẻ không đâu bằng

Chúc năm mới

(HÁT Ả ĐÀO)

Mưỡu :

Mùa xuân ai khéo vẽ vời,
Đầy thành hoa gấm, một trời điểm trang.
Chủ trương mừng thấy đông-hoàng,
Thái hòa cảnh tượng, rõ ràng Thuần-Nghiêu.

Nói :

Tiết Xuân mới, đầu năm Bính-tý,
Suốt năm châu hòa khí xuân phong.
Châu tân hy vạn sự hành thông,
Đường phát đạt, Công, Cổ, Sĩ, Nông, đều tấn bộ.
Gió Mỹ mưa Âu, đời tế ngộ,
Mầm Hồng, chồi Lạc, cảnh tiên nghiên,
Các nhà buôn lại lang đội tài nguyên,
Trăm thợ khéo đua chen đường máy móc.
Trăm hoa nở, nhân tài như mộc,
Cảnh non sông gấm vóc kém chi đâu !
Vẽ Xuân rạng rỡ Hoàng-Châu.

AN-THÀNH

AN-THÀNH, là một nhà dệt các thứ áo pull'over bằng laine và coton, chemisettes maillots các hội thể-thao và bán sỉ các thứ lụa Hadong, tussor soie rất đẹp. Ai mua sỉ có giá riêng đặc-biệt.

AN-THÀNH

41 phố Hàng Đào -:- HANOI

Tại Hội-chợ Huế?

Quí Ngài nên nhớ rằng ngoài ra DẦU BÁ - CHỨNG hiệu ÔNG-TIÊN, quí Ngài không tìm được thứ dầu nào trị đặng bách bệnh, công hiệu lẹ làng, mùi thơm dịu dàng, mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác.

Ve lớn ..... 0$12

Ve nhỏ 0.06

Trong mấy ngày Hội - chợ, bán một biếu một để cho quí vị nào chưa có dịp dùng đến, coi dùng sự thật không.

ÔNG-TIÊN DƯỢC-PHÒNG

82-92, Rue P. Blanchy prolongée

Phú-nhuận — SAIGON

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT . LỢI . RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XÀNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mới

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org